

Az ismeretkör: Cigány kultúra és társadalom

Kredittartománya: 6 kredit

Tantárgyai:

1) Cigány irodalom

2) Bevezetés a romológiaiba

Tantárgy neve: Cigány irodalom TAN szak

Neptunkód: BNTANI1084, BLTANI2078

Kreditértéke: 3

A tantárgy besorolása: kötelezően választható/speciális ismeretkörök

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 60%elmélet-40%gyakorlat

A tanóra típusa: ea+gyak és **óraszám:** 3ea/hét, 45 óra/félév

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők:**

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika közös elektronikus felületen elérhető
- az előadások témaköreinek ppt-i elérhetőek közös elektronikus felületen
- a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora a közös elektronikus felületen

A számonkérés módja: **vizsgajegy**

- az aláírás feltétele a kiadott feladatok teljesítése
- a feladatok értékelése: megfelelt/nem felelt meg,
- megajánlott jegy szerzhető a féléves tematika szerint megírt zárthelyi dolgozattal
- féléves értékelés a vizsgafelelet alapján

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:**

Feladatok:

- **prezentáció** és házi dolgozat készítése a kiadott témakörök egyikéből, a tudományos műfaj követelményeinek gyakorlására
  - **opponensi értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés**
- **műelemzési feladatok egyéni és csoportmunkában**

A tantárgy **tantervi helye:**4. félév

Előtanulmányi feltételek: nincsenek

Tantárgyleírás:

Irodalom, cigány irodalom: fogalmak meghatározása

Cigánykép az irodalomban

A cigány kultúra, a cigány népköltészet, Cigánymese-gyűjtés, cigány mese ellentmondásos értékelései a szakirodalomban; A mese mint gyermekirodalmi műfaj, a mese szocializációs szerepe; Mesélési alkalmak, mesemondási szokások a cigány közösségekben; Cigány mesék; Mese és cigánykép: az etnikai identitás reprezentációi a cigány mesében, Kortárs cigány irodalom témakörei

kötelező és ajánlott irodalom:

1. Beck Zoltán: *Cigány szerzők a magyar irodalom horizontján.* Romológia – ciganológia. Dialóg Campus, Pécs, 2000. 223-235. ISBN 978 963 9310 02 5
2. Hegedűs Sándor-Varga Ilona (szerk.): *Irodalmi szöveggyűjtemény. Válogatás a kortárs cigány irodalom alkotóinak írásaiból.* Konsept-H Kiadó, Piliscsaba, é.n. ISBN 963 8332 67 0
3. Görög Veronika: *Cigánymese, cigánymese-gyűjtés, cigánymese-kutatás.* In: Bálint Péter (szerk.): *A meseszöveg változatai.* Didakt Kiadó, Debrecen, 2003. 9-50. ISBN 963 214 047

4. Djuric, Rajko: *A roma irodalom*. Pont Kiadó, Bp., 2004. ISBN 963 9312 91 6
5. Trencsényi László-Trencsényi Borbála: *Cigány irodalom-magyar irodalom*. In: Fenyő D. György: *Nézőpontok, motívumok. Irodalmi témakörök*. Krónika Nova Kiadó, Bp., 2001. 421-444. ISBN 963 9128 51 1
6. Jenei Teréz: *A cigány mese jellemzői egy gyermeknyelvi narratívában*. In: Bálint P. (szerk.): 2003. 64-76. ISBN 963 214 047 8

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a nemzetiség nyelvét, kultúráját, történelmét, irodalmát.
- Ismeri a nemzetiségi identitás kialakulásának, elmélyítésének elméletét és gyakorlatát, a nemzetiségi nevelés területén végzett tevékenység társadalmi jelentőségét.

b) képességei

- Differenciáltan, korszerű módszereket alkalmazva, a gyerekek előzetes tapasztalataira és kompetenciáira építve képes a nemzetiségi kultúra átszarmaztatására.

c) attitűdje

- Elkötelezett a nemzetiség kultúrájának megismerése, őrzése, átszarmaztatása iránt, fontosnak tartja tevékenysége identitást alakító szerepét.
- Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra.
- Nyitott a nemzetiségi nyelvű szakirodalom tanulmányozására, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani felkészültségét folyamatosan elmélyíti.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.
- Felelősséget vállal a tanulók nemzetiségi identitásának alakításában és erősítésében.

Tantárgy felelőse: Zóka Katalin, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Tantárgy oktatásába bevont oktató: